

Vlaams Ministerie van Onderwijs en Vorming

ONDERWIJSINSPECTIE

Hendrik Consciencegebouw
Koning Albert II-laan 15, 1210 BRUSSEL

dlsec@onderwijsinspectie.be - www.onderwijsinspectie.be

VERSLAG DOORLICHTING

GEMEENTELIJKE BASISCHOOL TE BORSBEKE

Hoofdstructuur	basisonderwijs
Instellingsnummer	23689
Instelling	Gemeentelijke Basisschool Pastorijstraat 3 a - 9552 BORSBEKE
Beleidsverantwoordelijke	Els DE DURPEL
Telefoonnummer	053 62 21 58
E-mail	gbs.directie@herzele.be
Website	www.gbsherzele.be
Bestuur	Gemeentebestuur van Herzele Markt 20 - 9550 HERZELE
Scholengemeenschap	Vlaamse Ardennen Welleplein 1 - 9473 WELLE
Centrum voor leerlingenbegeleiding	GO! CLB Oudenaarde-Geraardsbergen Eindrieskaai 11 - 9700 OUDENAARDE
Start- en einddatum doorlichting	19/02/2024 - 23/02/2024
Inspectieteam	Erwin DE MOOR Christelle HAELTERS Elke STAELENS

Inhoud

1	Toelichting	3
1.1	Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?	3
1.2	Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?	3
1.3	Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?	3
1.4	Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?	4
1.5	Hoe gaat het verder na de doorlichting?	4
2	Administratieve situering	6
3	In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?	7
4	In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?	9
4.1	De begeleidingsprincipes	9
4.2	De rapportering en oriëntering	11
5	Respecteert de school de regelgeving?	12
6	Samenvatting	13
6.1	In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?	13
6.2	In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?	13
6.2.1	De begeleidingsprincipes	13
6.2.2	De rapportering en oriëntering	14
7	Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen	15
8	Uitspraken betreffende de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid	16

1 Toelichting

1.1 Wat onderzoekt de onderwijsinspectie tijdens een doorlichting?

De centrale onderzoeksvragen zijn:

1. In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit, met bijzondere aandacht voor de aansturing en kwaliteitsbewaking van de leerlingenbegeleiding en rapportering en oriëntering?
2. In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs waarbij de rapportering, studiebekrachtiging en oriëntering, de begeleiding volgens het zorgcontinuüm, de positieve en inclusieve cultuur, de ondersteuning van de teamleden, de interne en de externe samenwerking tegemoetkomen aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader en respecteert ze de regelgeving?

1.2 Hoe voert de onderwijsinspectie haar onderzoeken uit?

De onderwijsinspectie gaat na of de school tegemoetkomt aan de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Om de onderzoeksgegevens te verzamelen, gebruikt ze verschillende onderzoeksmethoden en raadpleegt ze uiteenlopende bronnen (kwantitatieve en kwalitatieve data, documenten, observaties, gesprekken en gevalstudies). De onderwijsinspectie betreft ook relevante stakeholders bij de onderzoeken.

1.3 Hoe beoordeelt de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie situeert de kwaliteitsontwikkeling en de kwaliteit van de school aan de hand van ontwikkelingsschalen. Zo wil ze de school stimuleren om de kwaliteit te (blijven) ontwikkelen. De ontwikkelingsschalen zijn gebaseerd op het OK en bestaan telkens uit vier niveaus.

Beneden de verwachting

Er zijn meerdere essentiële punten ter verbetering.

Benadert de verwachting

Er zijn, naast sterke punten, ook nog meerdere punten ter verbetering. Daardoor komt het geheel nog niet tegemoet aan de verwachting.

Volgens de verwachting

Er zijn veel sterke punten en hoogstens kleine punten ter verbetering. Het geheel komt tegemoet aan de verwachting.

Overstijgt de verwachting

Er zijn veel sterke punten, met inbegrip van significante voorbeelden van goede praktijk.

Het ontwikkelingsniveau **volgens de verwachting** bevat de kwaliteitsverwachtingen uit het OK. Dit niveau betekent dus voluit *volgens de verwachting uit het referentiekader voor onderwijskwaliteit*.

Het ontwikkelingsniveau **overstijgt de verwachting** bevat dezelfde kwaliteitsverwachtingen als **volgens de verwachting**, maar voor dat niveau verwacht de onderwijsinspectie ook een voorbeeld van goede praktijk. De criteria voor een voorbeeld van goede praktijk zijn:

- De praktijk overstijgt het gangbare.
- De praktijk heeft bij kleuters / leerlingen een positieve impact op de resultaten en effecten.
- De praktijk is ingebed in de werking van de school of de werking van een deelteam.
- De praktijk is onderbouwd vanuit evaluaties of specifieke noden van de school of is gebaseerd op vernieuwde inzichten op het vlak van onderwijskwaliteit.
- De praktijk kan andere scholen inspireren.

1.4 Welke adviezen formuleert de onderwijsinspectie?

De onderwijsinspectie formuleert een advies aan de Vlaamse Regering over de verdere erkenning van de school. Bij de adviesbepaling heeft de onderwijsinspectie rekening gehouden met niet-beïnvloedbare contextfactoren te wijten aan de coronapandemie.

Er zijn twee adviezen mogelijk.

- Als de school in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een gunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - een gunstig advies zonder meer
 - een gunstig advies met de verplichting om te werken aan de tekorten.
- Als de school niet in voldoende mate tegemoetkomt aan de erkenningsvoorwaarden, formuleert de onderwijsinspectie **een ongunstig advies**. Dit advies heeft twee varianten:
 - Een ongunstig advies met mogelijkheid om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt op voorwaarde dat het bestuur van de school zich bij het werken aan de tekorten extern laat begeleiden. Indien het bestuur van de school gebruikmaakt van het recht om te verzoeken dat de procedure tot intrekking van de erkenning niet opgestart wordt en zich extern laat begeleiden, volgt er een nieuwe doorlichting. Die nieuwe doorlichting vindt plaats binnen een termijn die de onderwijsinspectie bepaalt op basis van de ernst en de aard van de tekorten en die minimum 90 dagen bedraagt.
 - Een ongunstig advies zonder mogelijkheid om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten. Het bestuur van de school kan een beroep indienen tegen die onmogelijkheid. Binnen de 60 kalenderdagen na het indienen van het beroep, onderzoekt een nieuw en paritair samengesteld doorlichtingsteam de argumenten die het bestuur van de school aangeeft om te rechtvaardigen dat er wel een mogelijkheid moet zijn om te verzoeken de procedure tot intrekking van de erkenning niet op te starten.

1.5 Hoe gaat het verder na de doorlichting?

De school ontvangt het doorlichtingsverslag enkele dagen na het einde van de doorlichting. Feitelijke onjuistheden kunnen op dat moment nog worden rechtgezet. Het advies en de inschalingen worden echter niet meer gewijzigd.

Uiterlijk binnen dertig kalenderdagen na de ontvangst van het doorlichtingsverslag kan het beleid of het bestuur van de school een bijkomende verduidelijking van het doorlichtingsverslag aanvragen bij de inspecteur-generaal. Die aanvraag gebeurt zoals aangegeven op de website van de onderwijsinspectie. De onderwijsinspectie plant de bespreking zo spoedig mogelijk en het beleid of het bestuur van de school bepaalt zijn vertegenwoordiging.

Voor meer informatie: raadpleeg www.onderwijsinspectie.be en www.doorlichtingsverslagen.be.

2 Administratieve situering

De school organiseert onderwijs in volgende vestigingsplaats(en):

- Populierestraat 10 - 9550 SINT-LIEVENS-ESSE
- Sint-Lievensplein 1 - 9550 SINT-LIEVENS-ESSE
- Pastorijstraat 3 a - 9552 BORSBEKE.

3 In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?

Visie en strategisch beleid VOLGENS DE VERWACHTING

De school weet wat ze met haar onderwijs wil bereiken, hoe ze de schoolwerking wil vormgeven en hoe ze de ontwikkeling van de leerlingen wil stimuleren. Ze legt hierbij een sterk accent op het denken vanuit mogelijkheden en sterktes van leerlingen en van leerkrachten en bekijkt onderwijskwaliteit vanuit het personeels- en professionaliseringsbeleid. Die visie is afgestemd op de input en de context van de school en op de regelgeving. De school kan de visie op leerlingenbegeleiding met betrekking tot verhoogde zorg en handelingsgericht werken verder verfijnen. De visie vindt breed en zichtbaar ingang in de schoolwerking. De school stimuleert de gezamenlijke verantwoordelijkheid om de visie te realiseren. Het is een groeikans voor de school om haar prioriteiten af te bakenen en doelen te concretiseren per schooljaar in functie van transparantie en evaluatie. De school stuurt haar visie bij.

Organisatiebeleid VOLGENS DE VERWACHTING

De school ontwikkelt en voert een beleid, waarbij participatie, dialoog en efficiëntie belangrijk zijn. Er heerst een positief, open en veilig communicatieklimaat. Naast het dagelijks informeel overleg spelen personeelsvergaderingen hierin een belangrijke rol. De school staat open voor externe vragen en verwachtingen en speelt daar weloverwogen op in. Ze stimuleert vernieuwing en expertisedeling tussen de teamleden. Zo versterkte het schoolteam haar brede basiszorg door onder meer principes van expliciete directe instructie en binnenklasdifferentiatie te implementeren. Klasbezoeken, functioneringsgesprekken en praktijkgerichte coaching stimuleren het schoolteam om over het eigen functioneren te reflecteren. Ook de talenten van de leraren spelen een expliciete rol in het verspreiden van goede klaspraktijk. Samenwerkingsverbanden met onder andere de pedagogische begeleidingsdienst, het centrum voor leerlingenbegeleiding (CLB) en de brugfiguur hebben een positieve impact op de schoolwerking. De school communiceert frequent, laagdrempelig en transparant over haar werking met interne en externe belanghebbenden.

Onderwijskundig beleid VOLGENS DE VERWACHTING	De school geeft het onderwijskundig beleid vorm aan de hand van doelgerichte maatregelen en afspraken op schoolniveau, deelteamniveau en individueel niveau. De maatregelen en afspraken concretiseren de schoolvisie op kwaliteitsvol onderwijs. Zo zijn er onder meer schooleigen afspraken over de brede basiszorg en de verticale samenhang zowel voor de kleuterafdeling als de lagere afdeling. De implementatie van het nieuwe leerplan biedt kansen om nog meer vakdidactische afspraken vast te leggen. Maatregelen en afspraken sturen ook de leerlingenbegeleiding aan. Het is echter een aandachtspunt om de fase van verhoogde zorg te versterken vanuit het handelingsgericht werken en zo nog meer gelijke onderwijskansen te realiseren. Daarnaast kunnen de afspraken over rapportering verfijnd worden. De school ondersteunt de teamleden en zet daarvoor planmatig de nodige financiële en personele middelen in. Het is een groeikans om de rol en de inzet van de zorgteamleden binnen de fase van verhoogde zorg concreter af te bakenen en transparanter te maken voor de teamleden. De school stimuleert professionalisering op basis van behoeften en noden.
Cyclische evaluatie van de kwaliteit BENADERT DE VERWACHTING	De school evalueert relevante aspecten van de schoolwerking maar die evaluatie is nog weinig systematisch en cyclisch voor onder meer de leerlingenbegeleiding en het rapporteren. Een doelgericht strategisch plan van aanpak op korte termijn kan het planmatige, cyclische en systematische karakter van de evaluaties versterken.
Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit VOLGENS DE VERWACHTING	De school evalueert haar kwaliteit doelgericht op basis van diverse kwalitatieve en kwantitatieve bronnen. Hierbij heeft de school aandacht voor de evaluatie van de onderwijsleerpraktijk en baseert ze zich op wetenschappelijke inzichten. Ze betreft bij haar evaluaties relevante partners. Teamleden, leerlingen, ouders en onder meer het CLB spelen hierin een rol. De school benut bij haar evaluaties nadrukkelijk de resultaten en effecten bij de leerlingen. Zo evalueert de school het welbevinden en de effecten op lange termijn en maakt ze een grondige analyse van de resultaten van de gevalideerde toetsen op het einde van het basisonderwijs. De evaluaties zijn betrouwbaar. Het is een groeikans om de resultaten van de genormeerde toetsen op klas- en schoolniveau te analyseren.
Borgen en bijsturen VOLGENS DE VERWACHTING	De school heeft grotendeels zicht haar sterke punten en werkpunten. Ze bewaart en verspreidt structureel wat kwaliteitsvol is, en volgt dit ook op. Ze ontwikkelt doelgerichte verbeteracties voor haar werkpunten. Hierbij zet de school de leerling steeds centraal.

4 In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?

4.1 De begeleidingsprincipes

Begeleiding volgens het zorgcontinuüm BENADERT DE VERWACHTING

Het schoolteam gaat zorgzaam om met elke leerling. Het levert inspanningen om een dynamische aanpak te hanteren maar laat nog kansen liggen om de leerlingen planmatig te begeleiden volgens het continuüm van zorg. Het schoolteam heeft de voorbije jaren sterk ingezet op een kwaliteitsvolle, effectieve uitbouw van de brede basiszorg. Het neemt momenteel echter in mindere mate ruimte om zorgtrajecten binnen de verhoogde zorg doelgericht en planmatig vorm te geven en te realiseren. Het schoolteam verzamelt relevante en doorgaans vrij actuele context-, input- en outputgegevens over wat de ontwikkeling van de leerlingen kan belemmeren en bevorderen en heeft hierbij ruime aandacht voor de sterktes en de talenten van de leerlingen. Het zet hierbij sterk in op een verbindende samenwerking met leerlingen en ouders en ziet hen als volwaardige partners. Het schoolteam kan deze gegevens verder verfijnen en sterker analyseren om scherper zicht te krijgen op de onderwijsbehoeften van de leerlingen voor de vier begeleidingsdomeinen. Het is nog een werkpunt voor het schoolteam om evalueerbare begeleidingsdoelen te bepalen die gericht zijn op maximale ontplooiing en leerwinst. Het schoolteam zet zich in om, voor de vier begeleidingsdomeinen, preventieve acties en maatregelen te bepalen die inclusie en gelijke onderwijskansen bevorderen. De redelijke aanpassingen voor leerlingen met specifieke onderwijsbehoeften zijn vooral compenserend en dispenserend, echter nog in mindere mate remediërend. Het schoolteam kan, door de fragmentarische aanpak van de begeleiding, de effecten ervan eerder beperkt opvolgen. Het laat tevens kansen liggen om relevante leerlinggegevens en begeleidingsinitiatieven adequaat en accuraat te registreren.

Positieve en inclusieve cultuur OVERSTIJGT DE VERWACHTING

Het schoolteam vertrekt van de sterktes van de leerlingen en de positieve aspecten van hun context om de onderwijsleerpraktijk en de begeleiding vorm te geven. Het schoolteam gaat ervan uit dat ieder kind de kracht en de capaciteiten heeft om te leren en te groeien en handelen hier ook naar. Het schoolteam stemt de leer- en leefomgeving af op de noden van de leerlingen. Zo nam de school meerdere initiatieven om haar brede basiszorg te versterken, werd er een werkgroep opgestart om conflicten op de speelplaats aan te pakken en voorziet de school extra ondersteuning voor leerlingen via een huiswerkklas. Dit is slechts een greep uit de vele initiatieven die de school neemt. Het schoolteam gaat positief om met diversiteit en neemt proactief initiatieven om maximale participatie aan het onderwijs te bevorderen. Het heeft daarbij bijzondere aandacht voor kwetsbare gezinnen. De mindset van het schoolteam en de vele initiatieven geven vorm aan een positieve en inclusieve cultuur. De manier waarop het schoolteam die cultuur vormgeeft, is een voorbeeld van goede praktijk.

Ondersteuning van de teamleden VOLGENS DE VERWACHTING

Het schoolteam heeft zicht op de ondersteuningsbehoeften van de teamleden op het vlak van begeleiding. Deze behoeften worden jaarlijks bevraagd door het zorgteam. Op basis daarvan bepaalt het schoolteam ondersteunings- en professionaliseringsactiviteiten die de onderwijsleerpraktijk en de begeleiding versterken. Deze activiteiten zijn heel divers en gericht op de ontwikkeling van expertise over relevante aspecten van de begeleiding. Naast het samenwerken met externe partners is er ook ruimte voor expertisedeling tussen de teamleden via hospiteren en praktijkgerichte coaching. De voorbije jaren werden deze initiatieven ingezet om de brede basiszorg te versterken. Het is een aandachtspunt voor de school om de ondersteunings- en professionaliseringsactiviteiten ook te richten op andere relevante aspecten van de begeleiding zoals onder andere het handelingsgericht werken in functie van de fase van verhoogde zorg.

Interne samenwerking VOLGENS DE VERWACHTING

Vanuit een gedeelde verantwoordelijkheid geeft het schoolteam de begeleiding doorgaans vorm binnen een continuüm van zorg. De overlegstructuren ondersteunen de leraren. Het overleg biedt kansen om onzekerheden te bespreken en succeservaringen te delen. Het is echter een groeikans voor de school om de systematiek van het overleg te versterken zodoende de nodige input te verzamelen, begeleidingsdoelen te bepalen, afspraken te maken en op te volgen. Het schoolteam zet in op een verbindende samenwerking met leerlingen en ouders als volwaardige partners. Het zorgt voor een laagdrempelige en transparante communicatie met leerlingen en ouders en neemt initiatieven om hun betrokkenheid te verhogen. Het schoolteam heeft specifiek aandacht voor het wegnemen van drempels voor kwetsbare groepen. Het team investeert onder andere in een warm onthaal en warme overgang van thuis naar school.

Externe samenwerking
VOLGENS DE VERWACHTING

Met het oog op inclusie en gelijke onderwijskansen bouwt het schoolteam duurzame samenwerkingsverbanden uit met schoolexterne partners voor het versterken van de begeleiding. Zo werkt de school samen met het CLB, het leersteuncentrum, de pedagogische begeleidingsdienst en een brugfiguur om haar leerlingenbegeleiding te versterken en het lerarenteam te ondersteunen. De samenwerkingsafspraken met het CLB zijn transparant en schoolspecifiek en hebben betrekking op de leerlingenbegeleiding en de ondersteuning van de teamleden. Het schoolteam volgt de effecten van de externe samenwerking op en stuurt zo nodig bij.

4.2 De rapportering en oriëntering

Rapportering BENADERT DE VERWACHTING Het schoolteam rapporteert aan ouders over het leer- en ontwikkelingsproces van de kleuters en aan leerlingen en ouders over het bereiken van de doelen en over het leer- en ontwikkelingsproces van de leerlingen. De rapportering vindt tijdig en geregeld plaats. De ouders en leerlingen krijgen tijdens formele en informele momenten de kans tot mondelinge toelichting bij het rapport. De rapportering is helder en overzichtelijk. De schriftelijke feedback is stimulerend, opbouwend en begrijpbaar. De rapportering is echter niet altijd even breed en informatief. Zo heeft de schriftelijke rapportering beperkt evenwichtige aandacht voor alle clusters van onderwijsdoelen, waaronder leergebiedoverschrijdende eindtermen. De rapportering is voor enkele leergebieden in mindere mate informatief en een aantal domeinen komen beperkt aan bod, dit zowel in de kleuter- als de lagere afdeling. De leraren laten tevens kansen liggen om voor een aantal domeinen gelijkgericht te rapporteren.

Studiebekrachtiging en oriëntering VOLGENS DE VERWACHTING De klassenraad baseert de beslissingen over de uitreiking van het getuigschrift basisonderwijs op afspraken en op een doorgaans vrij kwaliteitsvolle evaluatie van de doelen in het gevalideerd doelenkader. Het schoolteam formuleert adviezen op maat in functie van de onderwijsloopbaan van de leerlingen. Het is waardevol dat hierbij rekening wordt gehouden met de evolutie in het leer- en ontwikkelproces van de leerling. De oriëntering is gebaseerd op een actuele beeldvorming en houdt evenwichtig rekening met zowel de studieresultaten, de competenties, de interesses en de mening van de leerlingen, als met de mening van de ouders.

5 **Respecteert de school de regelgeving?**

De school moet zich engageren om aan volgende inbreuken op de regelgeving te werken:

- De eigen kwaliteit systematisch onderzoeken en bewaken.
 - Decreet betreffende de kwaliteit van onderwijs van 08/05/2009 - art. 6

6 Samenvatting

Legende

- = beneden de verwachting
- ◆ = benadert de verwachting
- = volgens de verwachting
- ★ = overstijgt de verwachting.

6.1 In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit?

In welke mate ontwikkelt de school haar eigen kwaliteit, met bijzondere aandacht voor de aansturing en kwaliteitsbewaking van de leerlingenbegeleiding en rapportering en oriëntering?

Visie en strategisch beleid	●
Organisatiebeleid	●
Onderwijskundig beleid	●
Cyclische evaluatie van de kwaliteit	◆
Betrouwbare evaluatie van de kwaliteit	●
Borgen en bijsturen	●

6.2 In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs?

In welke mate verstrekt de school kwaliteitsvol onderwijs waarbij de rapportering, studiebekrachtiging en oriëntering, de begeleiding volgens het zorgcontinuüm, de positieve en inclusieve cultuur, de ondersteuning van de teamleden, de interne en de externe samenwerking tegemoetkomen aan de kwaliteitsverwachtingen uit het referentiekader en respecteert ze de regelgeving?

6.2.1 De begeleidingsprincipes

Begeleiding volgens het zorgcontinuüm	◆
Positieve en inclusieve cultuur	★
Ondersteuning van de teamleden	●
Interne samenwerking	●
Externe samenwerking	●

6.2.2 De rapportering en oriëntering

Rapportering

Studiebekrachtiging en oriëntering

7 Advies betreffende de erkenning en aanbevelingen

De onderwijsinspectie formuleert over de verdere erkenning van de school een GUNSTIG ADVIES.

De onderwijsinspectie doet de volgende aanbevelingen met het oog op de verdere kwaliteitsontwikkeling van de school:

- De kwaliteit borgen van de kwaliteitsontwikkeling.
- De kwaliteit borgen van de begeleidingsprincipes.

- De ontwikkelkansen benutten met betrekking tot de rapportering en oriëntering.

8 Uitspraken betreffende de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid

De onderwijsinspectie formuleert over de leerlingenbegeleiding en het gelijke onderwijskansenbeleid de volgende uitspraken.

- Uitspraak over de leerlingenbegeleiding: POSITIEF
- Uitspraak over het gelijke onderwijskansenbeleid: POSITIEF